

GÜVENLİ BÖLGE POLİTİKASI CERABLUS TECRUBESİ*

Sema KÜNBETLİ**

GİRİŞ

Suriye’de Mart 2011’de başlayan ve devam etmekte olan kriz, 500.000’den fazla insanın öldüğü bunların 70.000 çocukların ölümü ile sonuçlanmış milyonlarca insanın yaşadığı yeri terk etmesine neden olmuştur. Çevre ülkelere göç eden 7 milyonu aşkın insan ve ülke içerisinde evlerini terk ederek güvenli bölgelere sığınanlarla birlikte toplamda 14 milyondan fazla Suriyeli krizden doğrudan etkilenmiştir. %75’inden fazlasını çocuk ve kadınların oluşturduğu mültecilerin büyük çoğunluğu kamplar dışında zor koşullar altında yaşamlarını sürdürmektedir. Krizin başladığı andan itibaren uluslararası kamuoyunun nasıl tavır takınacağı sürekli tartışıldı. Suriye’ye müdahale söz konusu tartışılırken BM güvenlik konseyinin daimi ülkelerinden Rusya ve Çin’in karşı çıkması ile düğümlenen sorun içinden çıkılmaz bir hal almaya başladı. Artık başka yollar aranmalıydı. Bu yazımızda uluslararası kamuoyunun nasıl politikalar geliştirdiği ve ne sonuçlar doğurduğunu anlatacağız.

1-SAVAŞIN GELİŞİM SÜRECİ VE RADİKALZM

Kriz patlak verdiği andan itibaren olağanüstü çaba göstererek hızlı adımlar atan Türkiye ilk olarak göç eden insanların barınması ile işe başladı. Sınura yakın illerde kamplar kuruldu ve her türlü imkan ve alt yapı olanakları sağlandı. Kampların kapasitesinin yetersizliğinden göç şehirlere yayıldı ve tüm iller bundan az çok nasibini aldı. Türkiye savaş başlamadan önce Baas rejimini defalarca uyarıya, bizzat dönemin başbakanı Recep Tayyip Erdoğan’ Beşşar Esed’e reform yapması konusunda uyarılarda bulunmuştu.

Gerekli reformların atılmaması halinde problemlerin artarak ciddi bir hal almaya başlayacağını çok önceden dile getirmişti. Bu uyarıları geçiştiren ve kulak asmayan Esed baskı ve zorbalığa devam etti. Askeri ve sivil bürokraside mutlak Nusayri-Alevi azınlığa dayanan BAAS rejiminin kentli Sünni çoğunluk ile nüfusun yüzde 15’ini oluşturduğu tahmin edilen Hıristiyanlardan gördüğü destek de, bu grupların Sünni İslamcı (ya da Selevi ağırlıklı) bir yönetime ilişkin kaygıları da yeterince dikkate alınmadı. Muhalif grupların, Ankara’nın telkinleriyle ülkedeki Hıristiyanları devrim sürecine katma çabaları yetersiz kalmış, yine benzer reflekslerle muhaliflerin genel yapısı ülkedeki en etkili dini, siyasi, sosyal örgütlenme olan Müslüman Kardeşlerden ibaret görülmüş, sözelimi Mısır seçimlerinde yüzde 17 oy oranıyla büyük bir çıkış ve Arap dünyasının özellikle Şii kanadında tedirgin edici bir sürpriz

---

*Yeni Fikir Stratejik Araştırmaları Derneği (Yeni Fikir SAM)’ın İçişleri Bakanlığı Dernekler Dairesi Başkanlığı tarafından desteklenen; Türkiye Kızılay Derneği Aydın Şubesi ve Adnan Menderes Üniversitesi’nin proje ortağı olduğu “Göçmen Sorununa Genç Bakış” isimli proje için gerçekleştirilen Kısa Film - Hikaye - Makale yarışma bölümlerinden MAKALE dalında DÖRDÜNCÜ (teşvik ödülü) olan eser.

** Sema KÜNBETLİ/ Adnan Menderes Üniversitesi Aydın İktisat Fakültesi, Ekonomi ve Finans Yönetimi, Lisans Öğrencisi,

yapan Selefi unsurlar hesaba katılmamıştır. Esed'in halkının üzerine bombalar yağdırmasından sonra muhalif unsurlar kendilerini korumak ve savunmak için silahlı mücadeleye başvurmak zorunda kalmıştır. Batı ve Avrupa'nın üç maymunu oynaması ve tekliflere kulak tıkaması sonucu ciddi problemler ortaya çıkarmıştır. Buna en başta DEAŞ 'ı örnek verebiliriz. Amerika ve Batının Suriye'de devrimin başladığı andan itibaren muhalif grupları bölgenin yapısına uygun olmadan desteklemesi sonucunda radikalleşme artarak terör sorunu ortaya çıkardı. DEAŞ, ABD silahlarını kullanarak Musul'a girdi ve kendince bir devlet ilan etti. Suriye'de daha birçok örgüt bu hale gelmiş durumda. ABD devrimin başlangıcında destek verdiği grupların yüzde 90'nunu şuan terörist ilan etmiş durumda. (*http://tesev.org.tr/wp-content/uploads/2015/11/Turkiye_Dis_Politikasi_Icin_Bir_Test_Suriye_Krizi.pdf)

2-TÜRKİYENİN KRİZE YAKLAŞIMI VE TEZİ

Türkiye kriz başladığı andan itibaren savunduğu, ortaya koyduğu ve uluslararası kamuoyuna önerdiği 3 temel tez vardı.

- 1- Güvenli bölge
- 2- Uçuşa Yasak
- 3- Eğit-donat

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan 2015'in Eylül ayında ABD'yi ziyaretinde ABD Başkan Yardımcısı Joe Biden ile yaptığı görüşmede bu Güvenli Bölgenin Türkiye ve bölge açısından iki önemi bulunmaktadır diye vurguladı. Birincisi, Arap-Türkmen-Kürt-Ezidi mültecilerin kendi toprakları içerisinde BM'nin gözetiminde, Uluslararası koalisyon güçlerinin güvencesi altında barınabilmelerini ve asgari yaşam koşullarının oluşturulması. İkincisi ise; otorite boşluğundan dolayı, farklı örgütler güdümünde de-facto yapılanmayla oluşacak ve Suriye'nin toprak bütünlüğünü ortadan kaldıracak ve

Türkiye'ye tehdit unsuru oluşturacak komün bir devlet yapılanması ihtimalidir. Türkiye Irak topraklarının bütünlüğünün bozulması ve Suriye'deki otorite boşluğundan yararlanarak bölgede kamplar oluşturan ve sınır ihlali ile Türkiye'ye giriş yaparak eylem düzenleyen PKK ve uzantılarından çok çekmiştir.

Türkiye "Güvenli Bölgelerin" belli yoğunluklu nüfusların olduğu yerlerde; Halep'in Kuzeyinde, Halep-Türkiye, İdlip-Türkiye sınırı arasında, Cerablus, Haseke ve Ayn el-Arap da (Kobani) olmasını önerirken, Rusya ve İran faktörlerinden dolayı ABD güvenli bölge politikasını askıya alarak yüzünü Esed'den DEAŞ 'a döndü. Koalisyon güçleri hava saldırısı ile mücadele etmeye başladı. Hava saldırıları ile başa çıkamayacağını anlayan ABD sahada kara kuvvetlerine ihtiyacı olduğunun farkına varıp Suriye'deki ılımlı muhalefeti tercih etmeyerek PKK uzantısı PYD' yi seçmiş ve yeni bir sorunu ortaya çıkarmıştır. ABD'nin hava desteğiyle önce Kobani daha sonra Münbiç'i ele geçiren PYD Rojova merkezli bir otonomun temelini böylece atmış oldu.

3-FIRAT KALKANI OPERASYONU

Türkiye, savaş mağduru 3 milyon mülteciye ev sahipliği yaparken; 12 Milyar dolar tutarında harcama yapmış, STK'ların harcamaları ile bu rakam 25-26 Milyar dolara çıkmaktadır. Avrupa, mültecilere yardım konusunda taahhütlerini yerine getirmemekte. Gerek savaş alanında politik ayrışma gerekse AB'nin mültecilere karşı katı tutumu ve taahhüt ettiği yardımları yapmaması üzerine, Türkiye kendi göbeğini kendisi kesmeye karar verdi. Bunun üzerine Türkiye, Cerablus'dan Suriye topraklarına 9 Aralık 2016 tarihinde girdi. Cerablus'un kurtarılması ile Türkiye hem sınırından DEAŞ 'ı uzaklaştırdı hemde PYD'nin kuzeyde bir kantonlaşma yapısının önüne geçti en önemlisi ise gayri resmi bir güvenli bölge oluşturdu.

Fırat Kalkanı Harekatı'nın sembolü haline gelen Cerablus'un terör örgütünden temizlenmesinin ardından başta Gaziantep Valiliği ve Gaziantep Büyükşehir Belediyesi olmak üzere Türkiye'nin birçok yerinden Cerablus'a yardımlar gönderildi. İçme suyu şebekesi zarar verilen Cerablus'a 1 hafta gibi kısa bir sürede içme suyu götüren Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, 5 gün gibi bir sürede ise ilçe merkezine elektrik ulaştırdı. Okulları onarılan ve ders zilinin ise yaklaşık 3 yıllık aradan sonra yeniden çaldığı Cerablus'ta, Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı tarafından önemli bir sağlık yatırımı gerçekleştirildi. İçerisinde yoğun bakım üniteleri, acil servis polikliniklerinin yanı sıra çok sayıda poliklinik hizmetinin verildiği hastane, sadece Cerablus'a gelenlerin değil aynı zamanda Suriye'nin kuzey sınırındaki birçok bölgede hayata tutunmaya çalışanlara da şifa dağıtıyor. İç savaş öncesinde nüfusu 30 bin dolaylarında olan Cerablus, terör örgütü DEAŞ kontrolündeysen halkın kaçtığı bir yer haline gelerek nüfusunun 3 bin 500'e kadar gerilediği bir ilçe oldu; özgürlüğüne kavuştuktan sonra nüfusu da hızla arttı. Ülkesinde ölümü her an ensesinde hissedenlerin "güvenli liman" diye düşünerek sığındığı Cerablus, iç savaş sırasında kaçarak Türkiye'ye gelenlerin de limanı oldu. Sıla özlemine dayanamayan 20 bine yakın insanın Cerablus'a göçmesi ve Suriye'deki iç göçle beraber ilçenin nüfusu 35 bin dolaylarına ulaştı.

4-SONUÇ

Cerablus tecrübesi ile birlikte Güvenli Bölge politikasının önemi ve gerekliliği daha da iyi kavranmış olundu. Batı korktuğu göç dalgasının güvenli bölge kurularak aşılabileceğini anladı. Türkiye hem sınır güvenliği kontrol altına almış hem de göç dalgasına karşı kalıcı çözüm üretmiştir. İç siyasette Göçmenlerin gidip

gidilmeyeceği çokça tartışılırken Cerablus'tan sonra dönen Suriyeli göçmenler sorunun kaynağını göstermiş oldular. Eğer güvenli bölge olursa göçmenler büyük çoğunlukla ülkesine dönecekler. Türkiye'nin Fırat Kalkanı operasyonu ile Cerablus Tecrübesi dünyaya da örnek oldu. Trump'lı Cumhuriyetçiler seçimi kazandıktan sonra, Trump, mültecileri ülkelerinde tutmak amacıyla, Suriye'de "Güvenli Bölgeler" kurulacağını açıkladı. Washington'un "Güvenli Bölgeler Kurma" açıklamasına Türkiye "ihtiyatlı", Rusya "şüpheli" baktı. Bu arada Rusya "ABD'nin Güvenli Bölge" tezine Esed şartıyla yeşil ışık yaktı.

*<http://www.cnnturk.com/turkiye/firat-kalkani-hayat-verdi>

*<http://www.haber7.com/yazarlar/mehmet-dogan/2252916-suriyede-guvenli-bolge-ve-abd>

SECURITY ZONE POLICY JARABULUS EXPERIENCE

Sema KÜNBETLİ

INTRODUCTION

The ongoing crisis in Syria in March 2011 led to the abandonment of millions of people who had died, resulting in the death of more than 500,000 people, 70,000 of whom were children. More than 7 million people migrating to the neighboring countries and with those who abandoned their homes and took refuge in safe areas within the country made up to a number in total to more than 14 million people, who have been directly affected by the Syrian crisis. The overwhelming majority of refugees, more than 75% of whom are children and women, continue to live under difficult conditions outside the camps. It has been constantly discussed how international public opinion will take a stand since the beginning of the crisis. While the intervention in Syria was being discussed, the problem, which was tied up with the opposition of Russia and China from the permanent members of the UN Security Council, started to become inextricable. Other ways should be sought out now. In this article, we will explain how international public opinion has developed policies and what the consequences are.

1. WARS DEVELOPMENT PROCESS AND RADICALISM

From the moment the crisis erupted, Turkey took the quick steps with extraordinary efforts and started to work with the shelter of the first migrants. Camps were established in the nearby provinces and all kinds of facilities and infrastructure were provided. The inadequacy of the capacity of the camps has spread throughout the cities, and all the cities got more or less their share. Turkey warned the Baath regime many times before the war began, that the Prime Minister of the period Recep Tayyip Erdogan himself had been warned Bashar al-Assad to establish reforms. He had already mentioned that if the necessary reforms were not taken, the problems would become increasingly serious. Bashar al-Assad retarded and neglected the warnings and continued his oppressions and tyranny. The support of the BAAS regime, based on the absolute Nusayri-Alevi minority in the military and civil bureaucracy, receiving from the majority of sunni citizens and the estimated 15 percent Christian of the population, shows that these groups' concerns about a Sunni Islamist (or Salafi predominant) governance have not been sufficiently taken into consideration.

The opposition groups' attempts to incorporate the Christians within the country into the revolutionary process with the suggestions of Ankara were inadequate and again the general structure of the opposition with similar reflexes were thought to be consisted of only the Muslim Brotherhood, which was the most influential religious, political and social organization in the country, for instance the Salafi elements, which were excluded out of the equation, made an unsettling surprise in the Arab world especially in the Shia wing by a major rise with 17 percent of votes in the Egyptian elections. After Assad's bombing his own people, the opposing elements had to resort to armed struggle to protect and defend themselves. Since the Western and the European have been playing three monkeys and have turned a deaf ear to the proposals resulted in serious problems. We can give ISIL an example at first. Since the beginning of the revolution in Syria, America and the West supported the opposition groups without being appropriate to the structure of the region increased the radicalization and caused

the problem of terrorism. ISIL, using US weapons, entered Mosul and proclaimed a nation. There are many more organizations turned into this same way in Syria. The US has already declared 90 percent of the groups they supported in the beginning of the revolution as a terrorist.*[http://tesev.org.tr/wpcontent/uploads/2015/11/Turkiye Dis Politikasi Icin Bir Test Suriye Krizi.pdf](http://tesev.org.tr/wpcontent/uploads/2015/11/Turkiye_Dis_Politikasi_Icin_Bir_Test_Suriye_Krizi.pdf)T

2. TURKEY'S APPROACH TO CRISIS AND THESIS

From the moment the crisis started, Turkey had defended and proposed three main theses to the international public opinion.

- 1- Safe zone
- 2- Forbidden to Fly
- 3-Train- equip

President Recep Tayyip Erdogan visited the United States in September 2015, he emphasized that the Secure Zone has two key points in terms of Turkey and the region during his meeting with US Vice President Joe Biden. The first is that the Arab-Turkmen-Kurdish-Ezidi refugees can reside within their territory under the aegis of the UN, under the assurance of the International coalition forces, and establish minimum living conditions. The second is; the possibility of constructing a communal nation that will be formed de-facto under the guidance of different organizations due to the absence of authority and which will remove the territorial integrity of Syria and constitute a threat to Turkey. Turkey has suffered a lot from the PKK and its extensions because of the deterioration of the integrity of Iraqi lands and by constituting camps in the region by exploiting the void of authority in Syria and because of organized attacks by entering Turkey with border violations. Turkey proposes the "Safe Regions" to be located in places with certain intensity; in the north of Aleppo, Aleppo-Turkey, Jarabulus, Haseke and Ayn al-Arab (Kobani) which is in

between İdlib-Turkish border, but due to the Russian and Iranian factors, the US has taken the safe zone policy and turned its face from Assad to ISIL. Coalition forces began to fight with air strikes.US having realized that they needed land forces because they could not cope with the air attacks, elected the PKK's extension PYD instead of preferring the moderate opposition in Syria and and created a new problem. With the air support of the US, the PYD, which first seized Kobani and later Münbic, laid the foundation for an autonomous center based on Rojova.

3. "EUPHRATES SHIELD" OPERATION

While Turkey is hosting 3 million refugees of war victims; they has spent 12 billion dollars and with the expenditures of NGOs this figure is arising to 25-26 billion dollars. Europe does not fulfill its commitments to help refugees. The political disintegration in the battlefield and the EU's stance against refugees and for not undertaking the promised assurances, Turkey, decided to cut its own accord. Thereupon, Turkey entered the Syrian territory from Jarabulus on 9 December 2016. With the rescue of Jarabulus, Turkey has removed both ISIL from its border and has prevented the PYD to construct a cantonment structure in the north and most importantly formed unofficial safe zone.

*<http://www.haber7.com/yazarlar/mehmet-dogan/2252916-suriyede-guvenli-bolge-ve-abd>

Jarabulus, which has become a symbol of the Euphrates Shield operation, after being cleared from the terrorist organization, received help firstly from Gaziantep governorship and Gaziantep metropolitan municipality and from many other parts of Turkey. Gaziantep metropolitan municipality transported drinking water to Jarabulus within a week because the drinking water network was damaged, and

delivered electricity to the district center within 5 days. A significant health investment was made by the Ministry of Health of the Republic of Turkey at Jarabulus, where the schools were repaired and the school bells are ringing again after about 3 years of recruitment. The hospital, which has intensive care units, emergency services polyclinics as well as a large number of clinics provides service, it is healing not only those who come to Jarabulus but also those who are trying to stay alive in many parts of Syria's northern border. Jarabulus, which had a population of around 30,000 before the civil war, became a county where the population was reduced to 3 thousand 500 by because people were trying to escape from the terrorist organization ISIL. After the liberation, the population grew rapidly. Jarabulus has become a "safe harbor" for both, those who felt death behind all the time in their country and for those who escaped to Turkey during the civil war. 20 thousand people migrated to Jarabulus because they couldn't bare the homesickness anymore and with the internal migration in Syria, the population of Jarabulus reached around 35 thousand.

4. RESULTS

With the experience of Jarabulus, the importance and necessity of the Safe Zone policy was understood. He realized that the wave of migration that was afraid of the West could be established by establishing a safe zone. Western realized that the wave of migration is surmountable by establishing a safe zone. Turkey has taken control of border security and has produced a permanent solution to the immigration wave. While it was widely debated whether immigrants would go or not in the internal politics, the Syrian immigrants who returned after Jarabulus showed the source of their problem. If there will be a safe zone, the majority of the immigrants will return to their country. Turkey's Euphrates Shield operation and Jarabulus Experience have become an example to the world. After Trumpian Republicans won the election, Trump announced that "Safe Zones" would be established in Syria to keep them in their country. Turkey is "cautious" and Russia is "skeptical" about Washington's statement of "establishing secure regions". Meanwhile, Russia provided green light to the "Safe Zone" thesis of the USA, under the condition of Bashar al-Assad.

*<http://www.cnnturk.com/turkiye/firat-kalkani-hayat-verdi>

yenifikir YAYIN GRUBU

yenifikir SAM

YENİ FİKİR STRATEJİK ARAŞTIRMA MERKEZİ
"Aydın'ın İlk Araştırma Merkezi"

Adres: Adnan Menderes Bulvarı, Güzelhisar Mah.37. Sokak No:8 AYDIN Telefon: 0256 214 48 21

www.yenifikirsam.com

yenifikir

ISSN:1308-9412 ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK FİKİR ARAŞTIRMA DERGİSİ
INTERNATIONAL JOURNAL OF ACADEMIC RESEARCH AND STUDIES

www.yenifikirdergisi.com

AYDIN yenifikir HABER

genç ve geniş düşünenler için

www.yenifikirhaber.com

yenifikir HABER AJANSI (YEHA)

yenifikir DERGİSİ YAYINLARI (YFD)

ADRES: ADNAN MENDERES BULVARI 37. SOKAK NO:8 KAT:2 AYDIN
TELEFON:0256 214 48 21

yenifikir SAM

Yeni Fikir Stratejik Arařtırmaları Merkezi

Aydın'ın İlk Stratejik Arařtırma Merkezi

Adres: Adnan Menderes Bulvarı, Güzelhisar Mah. 37. Sokak No:8 AYDIN Telefon: 0256 214 48 21

سيما كونتيلي تجربة جرابلس سياسة المنطقة الامنة المحتويات

Sema KÜMBETLİ

المقدمة

لقد تسببت الحرب في سوريا التي بدأت في الشهر الثالث من عام 2011 والتي ما زالت مستمرة عن مقتل أكثر من نص مليون شخص و 70.000 طفل وكذلك تسببت في اجبار الملايين من الناس على ترك بيوتهم واماكن معيشتهم . تم نزوح حوالي 7 مليون الى الدول المجاورة و 14 مليون داخل سوريا للبحث عن مناطق امنة ، أكثر من 75% من اللاجئين هم من الاطفال والنساء والذين ما زالوا يعيشون خارج المخيمات في ظروف صعبة . منذ بداية الازمة والمجتمع الدولي في نقاش لحل هذه الازمة ، عند بدا المناقشة في الاوضاع السورية للتوصل الى حل تقوم روسيا والصين باستخدام حق الفيتو ومعارضة ذلك بحلول غير ممكنة . سنقوم بشرح ما يجب ان يفعله المجتمع الدولي في هذا الموضوع .

1 الرادكليه وزمن تطور الحرب

قامت تركيا ببذل الجهود والمساعدات للاجئين من لحظة اندلاع الثورة ، تم انشاء المخيمات على الحدود والمساعدة قدر المستطاع ، ولعدم قدرة المخيمات على استيعاب الاعداد الكبيرة بدا اللاجئين بالذهاب الى المدن ، قامت تركيا بتحذير النظام البعثي قبل اندلاع الثورة ووجد ان اروغان وهو رئيس وزراء ان ذاك قام شخصيا بالحدث مع الاسد من اجل الاصلاحات ، عدم القيام بالاصلاحات المطلوبة سيؤدي الى حالة مزرية جدا ، لم يصغى نظام الاسد لهذه التحذيرات وواصل ما كان عليه ، البيروقراطية المدنية والعسكرية في الاقلية العلوية المطلقة القائمة على النصيريين والنظام البعثي والسني في غالبية المدن التي تشكل 15% من السكان نرى دعما من المسيحيين ايضا من المجموعات السنية هذه (السلفية) لم تأخذ مخاوفها بعين الاعتبار ، جماعات المعارضة المسيحيين في البلاد التي اقترحت من انقرة و اصف الى ذلك ان جهود العملية الثورية لم تكن ناجحة ، مرة اخرى مع ردود فعل مشابهة الهيكل العام للمعارضين الاكثر تأثيرا في البلاد الديني والسياسي والاخوان المسلمين ، مثلا 17% من الاصوات في مصر وبالاخص الشيعة في العالم العربي والمفاجأة التي قام بها السلفيين ، اضر المعارضيين للدفاع بالاسلح عن انفسهم من الاسد الذي يقوم بالقاء القنابل فوق شعبه من اجل حماية انفسهم ، قام الغرب واروبا بالالاعيب واخراج الفتن اولا نعطي كمثل داعش ، امريكا والغرب قاموا يدعم المعارضين في بعض المناطق التي لا يصلها دعم بشكل مناسب ليتسببوا بالمشاكل ، اما داعش وباستخدام السلاح الامريكي دخلت الموصل واعلنتها دولة لها . والمنظمة في سوريا والكثير من الاوضاع . 95% منى الذين حصلوا على دعم من امريكا هم الان من الارهابيين.

2 سياسة تركيا تجاه الازمة

وقد جادلت تركيا من لحظة بداية الازمة وكانت هناك 3 اطروحات رئيسية من قبل المجتمع الدولي

1 المنطقة الامنة

2 ممنوع الطيران

3 قطار التسليح

شدد الرئيس رجب طيب اردوغان في الشهر التاسع من عام 2015 اثناء زيارته للولايات المتحدة عندما التقى برئيس الوزراء الامريكي جو بيران على ان هناك اهميتين لوجود المنطقة الامنة الاول : العرب التركمان الاكراد والازيديون اللاجئين داخل الاراضي تحت اشراف الامم المتحدة . وتحت حماية وقوة المجتمع الدولي . اما الثاني فضاوة السلطة وفقا لذلك التي سيتم تشكيلها من قبل المنظمات المختلفة تجسيدا لحكم الامر الواقع في سوريا . للقضاء على التهديدات لسلامة الاراضي التركية ، تركيا الاراضي العراقية ، منع الاستفادة من فراغ السلطة في سوريا وتشكيل المخيمات وانتهاك الحدود وخرق الاجراءات التي تحكم الدخول الى تركيا كان ذلك كله من حزب العمال الكردستاني . تركيا (والمنطقة الامنة) بعض المناطق المعينة المقتطعة بالسكان ، شمال حلب . حلب تركيا . ادلب تركيا . بين حدود جرابلس والحسكة وعين العرب (كوباني) كمثل . بين روسيا وايران المنطقة الامنة للامم المتحدة تحولت من الاسد الى داعش . بدأت قوات التحالف باستخدام الهجوم الجوي . اما الولايات المتحدة تترك انه لا يمكن التعامل مع الضربات الجوية في حالة السواد ، ويركون انهم يحتاجون الى اخبار قوى المعارضة المعتدلة في سوريا من خلال عدم تمديد (دي بي بي). وبذلك كشفت عن وجود مشكلة جديدة . قبل الضربات الجوية استولى (دي بي بي) على كوباني ثم منبج على اسا الحكم الذاتي لل روجو .

3 العملية المقامة في الفرات

قامت تركيا بانفاق 12 مليار دولار لتأمين بيوت لضحايا الحرب من اللاجئين البالغ عددهم 3 مليون حسب (اس تي كي) فان هذا الرقم يصل من 25-26 مليار دولار ، لم تتلزم اوروبا بدعم اللاجئين وبالرغم من التخاذل من الامم المتحدة قامت تركيا بنفسها بالتكفل بهم . ومن هذا دخلت تركيا للاراضي السورية من جرابلس في تاريخ 2016/12/9 تم تأمين منطقة امنة غير رسمية لتركيا من هذا التدخل وايضا قامت بابعاد داعش عن حدودها و (دي بي بي) .

قامت تركيا بارسال مساعدات عدة من مناطق مختلفة الى عملية درع الفرات ولدعم المنظمات واول المساعدين ولاية وبلدية غازي عنتاب . تم عطب شبكة مياه الشرب وقامت بلدية غازي عنتاب بمد جرابلس بماء الشرب لفترة قصيرة ما يقارب اسبوع ، تم امداد مركز العلاج بالكهرباء في فترة ما يقارب 5 ايام . تم قرع اجراس المدارس في جرابلس بعد 3 سنوات من وزارة الصحة التركية كان هناك العديد من الاستثمارات الصحية . ومراكز العناية المكثفة والاسعاف والكثير من ذلك وليس فقط للقائمين في جرابلس فحسب بل لكل السوريين . قبل الحرب كان عدد السكان في جرابلس 30 الف مواطن . حسب احصائيات تنظيم داعش الارهابي فانه يوجد 3.500 مواطن فقط ، جرابلس كما هو حال تركيا هي الميناء الامن ، ما يقارب 20 الف شخص هربوا الى جرابلس ومع النازحين قدر عددهم ب 35 الف

4 النتيجة من تجربة جرابلس فهم اهمية المنطقة الامنة ومتطلباتها ويفهم من ذلك ان ومع انشاء المنطقة الامنة كان الغرب يخشى الهجرة اما تركيا فمن ناحية امنت حدودها ومن ناحية اخرى حلت مشكلة الهجرة ، كانت هناك مشاكل سياسية من عودة او عدم عودة اللاجئين ولكن بعد تجربة جرابلس وضح كل شيء اذا كتن هناك منطقة امنة فمعظم اللاجئين سيعودون لوطنهم ، كانت تجربة الفرات مع جرابلس مثال للعالم ، بعد تولي ترامب لمنصبه شدد على بناء المنطقة الامنة لمنع السوريين من الهجرة ، بناء منطقة امنة بيان الى تركيا (الحكمة) روسيا (متشككة) هكذا نظرت واشنطن ، وبهذا اطلقت روسيا الضوء الاخضر للمنطقة الامنة بشرط وجود الاسد .

ПОЛИТИКА БЕЗОПАСНАЯ ЗОНА

Sema KÜMBETLİ

ВВЕДЕНИЕ

кризис, который начался в марте 2011 года и продолжается в Сирии, где погибло более 500000 человек, 70000 из них дети, которые привели к гибели миллионов людей заставила людей покинуть место, где он жил. Более 7 миллионов человек мигрировали в соседние страны и страны, непосредственно пострадавших, оставив свои дома в сирийском кризисе в более чем 14 миллионов общего с теми, кто ищет убежища в безопасной зоне.

Более 75% из которых составляют женщины и дети по-прежнему живут в трудных условиях в лагерях беженцев за пределами огромного большинства. С самого начала кризиса было обсуждено, как *takıncasığı* постоянное отношение международного сообщества. Сирийское вмешательство при обсуждении вопроса о постоянном Совете Безопасности ООН России и страны начало повернуть трудноразрешимые проблемы, не связанные с оппозицией Китая. Теперь он должен искать другие пути. В этой статье мы разрабатываем политику международного сообщества, и, как мы поняли, какие последствия.

1- РАЗРАБОТКА ВОЙНЫ

С того момента, как разразился кризис рывка показывает быстрые шаги в Турции начал работать с людьми, которые первый мигрировали в баре. Ближе к границе лагеря были созданы в провинциях и предоставляет все виды объектов и объектов инфраструктуры. Караван распространение мигрировать в недостаточной пропускной способности всех провинций и городов меньше предоставляют он получил.

Турция неоднократно предупреждала до войны премьер-министр режима Реджеп Тайип Эрдоган лично период «предупреждал Башара Асада провести реформы. Он начнет принимать серьезные проблемы, если состояние увеличилось на устранение многих необходимых реформ были выражены ранее. также поддерживает эту точку зрения этих оповещений помадки и глухой Асад угнетение и тиранию продолжать и гражданскую бюрократию в абсолютном 15 процентов населения с большинством суннитского городским меньшинства на основе баасистов режим христиан, по оценкам, генерировать суннитскую исламистские эти группы (или салафиты взвешенные) опасения в связи управления мере учитывается группы оставалась по предложению Анкары с дополнительными усилиями для христиан революционного процесса в стране бедных, до сих пор наиболее влиятельная религия в общей структуре страны, противники с аналогичными рефлексам, политическим,

Муслимы, состоящие из братьев, что общественные организации уже видели, к примеру, Египет 17 процентов голосов на выборах с большой долей производства и арабским миром, особенно шиитское крылом тревожного удивления, что аккаунт салафитами элементов после дождя бомбы на людях, поставив себя диссидентские элементы Вооруженный защищать гроб и был вынужден прибегнуть к борьбе.

Игра три обезьян и Западная Европа, и в результате слепой глаз к предложениям показали серьезные проблемы. В первую очередь мы можем привести примеры. Америка и Запад со времен революции в Сирии начались в результате структуры региона без надлежащей поддержки оппозиционных групп показали увеличение радикализации проблемы терроризма, используя американское оружие вступил Мосул и объявил состояние своего.

многие организации, это стало делом в Сирии. США поддерживают 90 процентов группы в начале революции в настоящее время объявлено террористическое государство.

2- ПОДХОД ТУРЦИИ НА КРИЗИС

Турция утверждает, с момента начала кризиса, были 3 главный тезис, предложенный международным сообществом и поставить его.

1- Безопасные зоны

2 - Поезд оборудованный

Премьер Реджеп Тейип Эрдоган в сентябре 2015 года вице-президент США Джо Байден посетил США в переговорах с Турцией и регионом с точки зрения безопасной зоны есть два важных подчеркнул он. Во-первых, беженцы Арабо-

курд-туркменское находились под наблюдением ООН включает в себя собственную территорию, смогут приютить под защитой международных коалиционных сил и создания минимальных условий жизни.

Во-вторых, Из-за отсутствие полномочий формируются различными организациями, привел к де-факто реструктуризации и территориальной целостности Сирии и исключить возможность структурирования угрозы государству создать коммунальную Турцию.

Турция по иракскому деградации почв и целостности образующих лагерей в области воспользовавшись вакуумом власти в Сирии и вступил в Турцию через нарушение границ путем регулирования действия РПК и привлекает большое расширение.

Турция «безопасные зоны», где определенная плотность населения; К северу от Алеппо, Алеппо-Турция, Идлиб-между Турцией границы, Джераблус, Гашек и Айн-эль-Араб в (Айн-эль-Араб) с предложением о том, что из-за России и Ирана факторы США безопасной политики зоны приостановить принятие лицом Асада он вернулся. Силы коалиции начали бороться с воздушными ударами.

Он понимает, что они не могут справиться с воздушными ударами США в расширениях поля КРПА предпочитают умеренную оппозицию в Сирии прибывают, чтобы понять, что потребность в НОАКЕ сухопутных войск была выбрана, и открыла новую проблему.

Перед воздушной поддержкой США Айн-эль-Араб позже основой для автономной основе Manbij Rojov, захвативших PYD взял так.

3- РАБОТА Фират ЩИТ

Турция, а 3 миллиона беженцев в истерзанной войной дома; Кто потратил 12 миллиардов долларов, эта цифра возрастает до 25-26 млрд долларов расходов НПО. Европа выполняет свои обязательства по помощи беженцам. И на поле боя политической дезинтеграции и жесткая позиция ЕС в отношении беженцев, а не принимать на себя обязательства по помощи, что Турция решила сократить свою собственную пупочной себя.

Вслед за этим, Турция вступила в 9 декабря 2016 сирийской территории. Восстановление как границы Диз с Турцией Джераблус затем удалить оба был самым важным из севера был перед неформальной структуры создала официальный безопасную зону.

Операция Щит Евфрат Джераблус стал символ Управления Газиантепа губернатора очищен от террористических организаций, и особенно после Газиантепа столичного муниципалитета, помощь Турции отправила многие части, в том числе Джераблуса.

Питье повреждения водопроводной сети системы в такой короткий период времени Джераблус питьевой воды в занимает 1 неделю Газиантеп столичного муниципалитета, то в течение 5 дней доставить электроэнергию в центре города. Школы отремонтированы и, конечно, снова раздался звонок по прошествии почти трех лет, который проходил Джераблус, важные инвестиции здоровья Министерства здравоохранения Республики Турции.

В отделениях интенсивной терапии, аварийно- спасательных службы, поликлиники, а также многочисленные амбулаторных услугах в ведении больницы, а не только из Джераблуса также северной

границы Сирии на тех, кто пытается цепляться за жизнь во многих частях населения до войны исцеления 30 тыс вокруг Джераблуса, террор организация в управлении Дис стал местом, где люди имели несколько районов, где население сократилось до 3 тыс 500; смерть в популяции быстро после освобождения тех, кто чувствует в любой момент затылок «безопасной гавани» Думая убежище, где Джераблус, входящий бежал в Турцию во время войны гавани гражданской желания иметь 20 тысяч Джераблуса провал людей и в Сирии внутренняя миграция, с населением района достигла 35 тысяч из-за.

4-РЕЗУЛЬТАТЫ

Джераблус опыт безопасного важности и необходимости региональной политики были лучше сцепление. Рассказ может быть преодолен путем создания безопасной зоны Запада опасается, что волна иммиграции.

Турция произвела прочное решение волны взяла под контроль как безопасность границ и иммиграции. После обсуждения Джераблуса там будет много иммигрантов во внутренней политике идут сирийцы возвращающихся поселенцы показали источник проблемы.

Если иммигранты будут возвращаться в безопасное место, если большое большинство стран. Опыт Турции, операция Евфрат Джераблус Щит был примером для всего мира. После того, как республиканцы победили на выборах Трампа, Trump для того, чтобы держать беженцев в стране, в Сирии «зоны безопасности» объявила, что она будет создана.

Заявление Вашингтона «Safe Zone Set Up» в Турции «благоразумно», Россия «скептически» посмотрел. В то же время Россия, «US Safe Harbor» дал зеленый свет Асад при условии, что тезис.

مقدمه

Sema KÜMBETLİ

بحران که در مارچ ۲۰۱۱ شده و هنوز هم ادامه دارد، اضافه تر از ۵۰۰،۰۰۰ انسان جان های شان را از دست دادند، از جمله با ۷۰،۰۰۰ شان کودک میباشد، و سبب شده که میلیون ها انسان خانه های شان را ترک نمایند. ۷ میلیون شان به کشور های همسایه مهاجر شده اند و بیشتر از ۱۴ میلیون انسان هم در داخل کشور از جاهای به جاهای امن تر نقل مکان نموده و از این بحران زیان دیده اند. ۷۰٪ شان که کودک و خانم ها میباشد، در وضعیت بدی که اکثر شان در بیرون از کمپ ها زندگی میکنند هستند. از آغاز بحران، جامعه بین الملل به شکل مداوم به چگونه گی اعتصاب بحث شد. زمانیکه بحث درباره مداخلات به سوریه میشود، شورای امنیت دایمی در سازمان ملل که چین و روسیه میباشد، با مخالفت شان موضوع به یک شکل ناهل باقی میماند. لحاظا راه حل های دیگری باید جستجو شود. شورای امنیت بین الملل در این تابستان چگونه یک سیاست را به پیش خواهد گرفت و چه نتایج هارا در قبال خواهد داشت، این همه را بعدا بیان میکنیم.

۱- فرایند توسعه از و رادیکالیس

از آن لحظه کی بحران فوران کرد، در قدم نخست کشوریکه سریعاً مهاجرین را سرپناه داد، آن جمهوری ترکیه بود. در جاهای نزدیک سرحد کمپ هارا ساخته، هر نوع امکانات و امکانات زیر بنایی را به خدمت مهاجرین تقدیم نمودند. از اینکه در کمپ ها امکانات کافی نبود، بناعا در تمامی شهر انتقال داده شدند. پیش ازینکه جنک شروع نشده بود ترکیه همیشه خواستار مذاکره بود، بخاطر اصلاحات درون حکومتی در سوریه، رجب طیب اردوغان چندین بار به بشار هشار داده بود. و این را هم به زبان آورده بود که در صورت اصلاح نکردن حکومت و کنار نگذاشتن مشکلات به زیان همه خواهد بود. اسد به این گفته عمل نکرده بلکه به همان سیاست اش ادامه داد. همان نظامی و مدنی بوروکراسی، اعتمادش به نصیری-علوی که اقلین هستند و باهمکاری مسیحیان هم میباشد، گروپ که سنی های اسلامگرا را به اندازه کافی نگران نساخته بود. گروپ های مخالف، با تلقین های انقاره، میخواستند مسیحیان که در کشور بودند در روند انقلابی یکجا بسازند اما مقصد شان نرسیدند، باز هم با رفلکس مشابه دینی، سیاسی، اخوان المسلمین که متشکل از سازمان اجتماعی هستند بودند، برای مثال در انتخابات مصر با ۱۷ درصد آرا خروج خیلی بزرگی است و عناصر عرب و سلفی ها واقعا تجب و نگران کننده است که به خصوص شیعه که در بال هستند به حساب بیایند. بعد ازینکه مردم اسد بمبارمان شدند مخالفان وی مجبور شدند بخاطر حفظ جان شان سلاح بردانند. جهان غرب و اروپا که با بازی های سه میمونه مشهور بود بلاخره به یک مشکل جدی روبرو شدند. در نخست میتوانیم داعش را مثال آن قرار دهیم. امریکا و جهان غرب بعد ازینکه انقلاب سوریه شروع شد، مخالفان را که در منطقه نامناسب کشور بودند رها کرد، در نتیجه بلاخره افراط گرایی به حد زیادی به میان آمد. داعش با سلاح های ایالات متحده وارد موصل شده اعلام یک دولت نمودند. سازمان های اینچینی بسیار زیادی در سوریه بوجود آمده است. در اول ها که امریکا از دولت انقلابی مذکور اعلام حمایت نموده بود فعلا ۹۰ درصد به شبه های تروریستی تبدیل شده است.

۲- نزدیک شدن ترکیه به یک بحران جدی و پایان آن

بعدازینکه بحران در ترکیه شروع شد، از خود دفاع کردندش، ۳ تر اصلی را به خاطر خروج از بحران ترکیه به جامعه بین الملل ارایه نمود.

۱- مناطق امن

۲- ممنوع شدن پرواز ها

۳- قطار تجهیز

نخست رجب طیب اردوغان در سال سپتامبر ۲۰۱۵ در دیدارش با معاون ریس جمهور امریکا گفت این دو مناطق از هرنگاه به ترکیه و منطقه بسیار مهم است. اول پناهندگان عرب-ترکمن-کرد-یزد که در تحت نظارت سازمان ملل بوده و مورد اعتماد ایشان نیز میباشد از نگاه عسکری و غیره. دومش هم؛ از نگان خالی بودن مرجع، به رهبری سازمان های مختلف بالفعل انجام خواهد یافت و تمامی ارضی سوریه نابود خواهد ساخت و احتمال دارد به همان قسم میخواهند دولتی را بسازند بخاطر تهدید ترکیه. ویران شدن خاک های ترکیه و عراق وبا فایده گرفتن از خلا قدرت در سوریه، کمپهای را در منطقه ساخته و با خلل نمودن سرحد به ترکیه داخل شده، تنظیم عمل آن را از پ ک ک و از الحاقات آن رنج می برند. در ترکیه، شهر های محافظه، که شدیداً نفوس در آنجا زیاد است؛ در شمال حلب، حلب-ترکیه، ادلب-در بین سرحد ترکیه، جرابلس، حسکه و وقتی کوبانی را میفهمند، با توجه به روسیه و ایران عامل این کار بود، بر عکس این سیاست امریکا

همکاری اش را داعش اعلان نمود. نیروهای ائتلاف با حملات هوایی شان به مبارزه پرداختند. وقتی امریکا فهمید که با هوا چاره اش نمیشود، بعدا به نیروی های زمینی نیاز پیدا کرد، از نیرو های مخالف میانه رو سوریه کارنگرفته از گروه پ ک ک کار گرفته یک مشکل جدی را در منطقه خلق نمود. با نیرو های هوایی امریکا پ ی د اول کوبانی بعدا منبج در ست گرفته تهداب اتونوم را گذاشتند.

بعد از تجربه جرابلس، اهمیت ساسی منطقه و مهم بودنش به خوبی فهمیده شد. ترس که غرب از موج مهاجرت داشت، دانست که به یک شهر امن تبدیل میشود. ترکیه هم امنیت سرحدات را زیر نظر امنیت خود درآورده بود و هم بر خلاف موج مهاجرت، راه حل هارا در نظر گرفته بود. زمانیکه بحث درباره رفتن و نرفتن شان میشد، بعد از برگشت شان از جرابلس، مشکلات سوری هارا زیاد کردند. اگر جاهای امن باشد، به احتمال زیاد بسیاری از سوری ها پس دوباره به کشور شان برخواهند گشت. عملیات فرات سپر ترکیه همرا با تجربه جرابلس، به تمامی دنیا یک تجربه شد. بعد از کامیابی جمهوری خواهان ترمپ، ترمپ، به مقصد مهاجرین را در کشور شان داشته باشد، گفت در سوریه شهر های امن خواهد ساخت. واشنگتن میخواست شهر های امن را در سوریه بسازد، به این بیانیه ترکیه "محتاطانه، و روسیه با چشم "شک، نگاه کرد. در اینجا بود که روسیه به تز که "جاهای امن امریکا، میباشد با شرط گذاشتن اسد، چراغ سبز اش را روشن نمود.

در حالیکه ترکیه سرپرستی ۳ میلیون پناه جو را که از قربانیان جنگ هستند میکرد؛ بخاطر نگهداری ایشان ۱۲ میلیارد دلار خرج کرده است، خرجات را سازمان های غیر دولتی خرج کرده است جمله ۲۵-۲۶ میلیارد دلار میشود. اروپا او وعده را که به پناهنده داده بود انجام ندادند هنوز. در جایکه به خاطر جنگ یک سیاست خوب را دست گیرد، بر عکس آن تعهد های را که داده بودند جامه عمل نپوشاندند، ترکیه تصمیم گرفت ناف خود را خودش قطع نماید. پس از آن ترکیه، از تاریخ ۹ دسامبر ۲۰۱۶ از خاک های جرابلس به سوریه داخل شد. پس از اینکه جرابلس را ها شد، ترکیه دفعتا از مرز خود داعش را دور ساخت و همچنان پی ی در ا در شمال کشور با یک ساختار خوب در تسلط گرفت، از همه مهتر اینست که یک منطقه امن را ایجاد کرد.

جرابلس به یک سمبول از هجوم های فرات بود از شر تروریست پاک شده بود بعدا به ولایت غازی عینتاب و شهرداری شهر غازی عینتاب را گرفته، از چندین جاهای ترکیه، جرابلس اكمال نمودند. مشکل که به شبکه آبرسانی جرابلس زیان رسانده بودند، شهرداری شهر غازی عینتاب در بین یک هفته آب نوشیدنی رساند، بعد از ۵ روز برق اش را وصل ساختند. در مکاتب ۳ سال میشد زنگ مکتب نواخته نشده بود، بعداز سه سال در جرابلس زنگ مکتب نواخته شد، از طرف دولت ترکیه خدمات برای شان فراهم شد. دربخش های مراقبت ویژه، خدمات عاجل، در جمله مانگاه های عمومی تعداد بسیار زیادی در خدمت شفاخانه قرار داده شده بود، خاص بخاطر جرابلس ها نبوده بلکه در عین حال تعداد زیاد که خاطر تداوی شان از شمال سوریه میامدند، در پوشش قرار میداد. پیش از اینکه جگ های داخلی در جرابلس شده بود، نفوس جرابلس در جوار ۳۰ هزار بوده. بعد از حکومت داعش، تعداد زیادی از مردم فرار نموده، باقی مانده به ۵۰۰ تن میرسید؛ بعد از رسیدن شان به صلح، تعداد نفوس هم به زودی بالا رفت. کشور که هر لحظه مرگ در پشت گردن احساس میشد، جرابلس به مثابه یک "بندر امن"، محسوب میشد، آن اشخاصی مکه فرار کرده به ترکیه آمده بودند، بندرش شد. نزدیک به ۲۰ هزار انسان که به غربت تحمل نکرده مهاجر به جرابلس شدند و با کوچ های داخلی سوریه، نفوس جرابلس به ۳۵ هزار نفر رسید.

КООПСУЗ АЙМАК ПОЛИТИКАСЫ

ЖЕРАБЛУС ТАЖРЫЙБАСЫ

Сема КҮНБЕТЛИ

КИРИШҮҮ

Сирияда 2011-жылдын мартында башталган жана уланып жаткан кризис, 500000ден ашык адамдын өлгөн, булардын 70000и балдардын өлүмү менен аяктаган, миллиондогон адамдын жашаган жерин таштап кетүүсүнө себеп келген. Айлансындагы өлкөлөргө көчүп кеткен 7 миллиондон ашык адам жана өлкө ичинде үйлөрүн таштап коопсуз аймактарга баш калкалагандар менен бирге жалпы 14 миллиондон ашык Сириялык кризистен таасирленген. 75 пайыздан ашыгыны балдар жана аялдар түзгөн качкындардын көпчүлүк бөлүгү лагерлерден башка жерлерде оор шарттар астында жашоосун улантып жатышат.

Кризис башталган учурдан баштап эл аралык коомдук пикирлердин кандай болоору тынымсыз тартышылды. Сирияга кийлигишүү темасы тартышылып жатканда БУУ коопсуздук кеңешинин дайымкы өлкөлөрүнөн болгон Россия жана Кытайдын каршы чыгуусу менен түйүндөлгөн маселенин ичинен чыга албай турган бир абалга келе баштады.

Эми башка жолдор изделиши керек. Бул жазуубузда эл аралык пикирлердин кандай политикаларды жараткандыгы жана эмне жыйынтык алып келгендигин түшүндүрөбүз.

1-СОГУШТУН ӨНҮГҮҮ ПРОЦЕССИ ЖАНА РАДИКАЛИЗМ

Кризис болуп баштаган учурдан бери адаттан тышкары аракет кылып, тездик менен ишке киришкен Түркия алгач болуп көчүп келген адамдарга баш паанек берүү менен баштады.

Чек арага жакын областтарда лагерлер курулду жана ар түрдүү мүмкүнчүлүк жана инфраструктура менен камсыздалды. Лагерлердин санынын жетишсиздигинен көч шаарларга дагы жайылды жана бардык областтарга чейин жетти.

Түркия согуш башталгандан мурун Баас режимин далай жолу эскерткен, ошол мезгилдин премьер министри Режеп Таййип Эрдогандын өзү Башар Асадка реформаларды жүргүзүүсү боюнча эскертүүлөр берген. Керектүү реформалар жүргүзүлбөсө проблемалар көбөйүп орчундуу бир абал ала башташын башынан эле айткан.

Бул эскертүүлөргө кулак салбаган Асад зордук зомбулукту улантты. Аскердик жана жарандык бюрократияда сөзсүз түрдө Нусайри-Алеви азчылыкка таянган ВААС режиминин жергиликтүү Сунни көпчүлүк менен калктын 15 пайызын түзгөндүгү болжолдонгон Християндардан алган колдоо дагы, бул группалардын Сунни Исламчы (же болбосо салафилер басымдуулук кылган) бир башкарууга байланышкан жактарына дагы жетиштүү көңүл

бурулбады. Оппозициялык топтордун Анкаранын сунуштары менен өлкөдөгү христиандарды төңкөрүш процессине кошуу аракеттери жетишсиз болуп, кайрадан бирдей рефлексстер менен оппозиционерлердин жалпы түзүлүшү өлкөдөгү эң таасирдүү диний, саясий, социалдык уюмдашуу болгон Мусулман Бир туугандардан турган болуп, Египет шайлоолорунда 17 пайыздык добуш менен чыгуу жана Араб дүйнөсүнүн өзгөчө Шииканатында тынчсыздандыруучу бир сюрприз кылган Салафилер эсепке алынган эмес. Асадтын калкынын үстүнө бомба жардыруусунан кийин оппозиционерлер өздөрүн коргоо жана коргонуу үчүн куралдуу күрөшкө өтүүгө мажбур болушкан. Батыш жана Европанын кош көңүл болуусу жана сунуштарга кулак бербөөсү олуттуу проблемаларды пайда кылды. Буга эң биринчи DAESHти мисал бере алабыз. Америка жана Батыштын Сирияда төңкөрүш башталган бери оппозиционерлерди аймактын түзүлүшө ылайыктуу эмес түрдө колдоосунун жыйынтыгында радикализм көбөйүп террорист маселеси пайда болду.

DEASH, АКШнын куралдарын колдонуп Мосулга кирди жана өзүнчө бир мамлекет жарыялады.

Сирияда дагы көптөгөн уюмдар бул абалга келишкен. АКШнын революциянын башталышында колдоо көрсөткөн группалардын 90 пайызы азыр террорист деп жарыя кылган.

*<http://tesev.org.tr/wpcontent/uploads/2015/11/Turkiye-Dis-Politikasi-Icin-Bir-Test-Suriye-Krizi.pdf>

2-ТҮРКИЯНЫН КРИЗИСКЕ ЖАКЫНДООСУ ЖАНА ТЕЗИСИ

Түркия кризис башталган убактан бери коргогон, ортого койгон жана эл аралык коомдук пикирге сунуштаган 3 негизги тезиси бар эле.

- 1- Коопсуз аймак
- 2- Учууга тыюу салуу

3- Окутуу-жабдуу

Президент Режеп Таййип Эрдоган 2015-жылдын сентябрь айында АКШга болгон сапарында АКШ министр жардамчысы Джо Байден менен болгон жолугушуусунда бул коопсуз аймактын Түркия жана регион жагынан эки мааниси болгонуна басым жасады. Биринчиси, Араб-Түркмөн-Күрт-Езиды качкындарынын өз жерлери ичинде БУУнун көзөмөлүндө, Эларалык коалиция күчтөрүнүн ишеними астында баш калкалоолоруну жана минималдык жашоо шарттарын түзүүсү.

Экинчиси болсо, бийлик бош болгондуктан, түрдүү уюмдардын түрткүсүндө де-факто реструктуризация менен түзүлөт жана Сириянын жеринин бүтүндүгүн жок кыла турган жана Түркияга коркунуч жараткан коммуна мамлекети түзүлүшүнүн ыктымалы. Түркия Ирак жерлеринин бүтүндүгүнүн бузулушу жана Сириядагы бийлик боштугунан пайдаланып аймакта лагерлер түзгөн жана чек араны бузуп Түркияга кирип кыймыл жүргүзгөн РПК жана башкаларындан өтө жабыр тарткан.

Түркия “Коопсуз аймактардын” белгилүү жыштыктагы калк болгон жерлерде; Халептин түндүгүндө, Халеп-Түркия, Идлиб-Түркия чек арасынын ортосунда, Джераблус, Гашек жана Айн-эль-Араб да болуусун сунуштаса, Россия жана Иран факторлорунан айынан АКШ коопсуз аймак политикаларын токтотуп көңүлүн Асаддан DEASHка бурду.

Коалиция күчтөрү аба кол салуулары менен күрөшө баштады.

Аба кол салууларынын ишке жарабаганын түшүнгөн АКШ кургактык күчтөрүнө муктаждыгын түшүнүп Сириядагы оппозицияга артыкчылык бербей РПКнын кеңейтилгени Демократиялык союзду тандап, жаңы бир маселени пайда кылды.

АКШнын аба колдоосу менен алгач Айн – эль –Араб, кийинчерээк Мандбижди колго алган Демократиялык союз борбору Рожова болгон бир автономиянын негизин ушундайча түздү.

3- ФЫРАТ КАЛКАНЫ ОПЕРАЦИЯСЫ

Түркия согуштан жабыркаган 3 миллион качкынга баш паанек берип,12 миллиард доллар өлчөмүндө акча сарптаган,коомдук уюмдардын сарптоолору менен бул сумма 25-26 миллиард долларга жеткен.Европа качкындарга жардам берүү темасында милдеттерин аткарбай жатат.Согуш аймагында политикалык бузуу керек болсо Евросоюздун качкындарга болгон катуу мамилеси жана убада кылган жардамдарын аткарбоосуна карата Түркия өз иш аракетин кылууну чечти.

Бул үчүн Түркия Джераблустан Сирия топурактарына 2016-жылдын 9-декабрында кирди.

Джераблустун куткарылуусу менен Түркия чек арадан DEASHты дагы Демократиялык союздун түндүктөгү бир canton түзүлүшүнөн кутулуп эң маанилүүсү расмий эмес бир коопсуздук аймагын түздү. *<http://www.haber7.com/yazarlar/mehmet-dogan/2252916-suriyede-guvenli-bolge-ve-abd> Фырат Калканы Аракетинин символуна айланган Джераблустун террористтик уюмдардан тазалануусунун артынан башында Газиантеп Губернаторлугу жана Газиантеп Борбордук Муниципалитети болуп Түркиянын көптөгөн жеринен Джераблуска жардамдар жөнөтүлдү.

Таза суу тармагына зыян берилген Джераблуска бир аптадай кыска бир мөөнөттө таза суу алып барган Газиантеп Борбордук Муниципалитети,5 күндөй убакытта болсо райондун борборунан электрик жеткирди.Мектептери оңдолгон жана коңгуроолор 3 жылга жакын тыныгуудан кийин жаңыдан чалынган Джераблуста, Түркия Республикасы Ден-соолук Министрлиги тарабынан маанилүү

бир ден-соолук инвестициясы ишке ашырылды.

Ичинде жакшы кароо блоктору,тез жардам поликлиникаларынын жанында көптөгөн поликлиника кызматтарын берген оорукана, бир гана Джераблуска келгендердин эмес ошону менен бирге Сириянын түндүк чегиндеги көптөгөн аймакта жашоого аракет кылып жаткандарга дагы дарылоо кызматын көрсөтөт.Ички согуштан мурун калкы 30 миңге жакын болгон Джераблус, террористтик уюм болгон DEASH тын контролу астында болгондо калкынын качып 3500ге чейин азайган бир район болду;эркиндикке ээ болгондон кийин калктын саны да өсү. Өлкөсүндө ар убак өлүм коркуусу менен жашагандардын “коопсуз порт”деп ойлоп баш калкалашкан Джераблус,ички согуш учурунда качыр Түркияга келгендердин дагы порту болду.

Мекенине болгон сагынычка чыдап албаган 20 миңге жакын адамдын Джераблуска көчүүсү жана Сириядагы ички миграция менен бирге райондун калкы 35 миңге жетти.

4-ЖЫЙЫНТЫК

Джераблус тажрыйбасы менен бирге Коопсуз Аймак политикасынын мааниси жана зарылчылыгы дагы да жакшы түшүнүлдү. Батыш корккон миграция толкунун коопсуз аймак куруу жолу менен ашууга болоорун түшүндү.Түркия чек ара коопсуздугун дагы контроль астына алып,миграция толкунуна каршы дагы туруктуу бир чечим тапты.Ички саясатта Көчмөндөрдүн кетип кетпөөсү аябай тартышылып жатканда Джераблустан кийин кайткан Сириялык көчмөндөр маселенин булагын көрсөткөн болушту.

Эгер коопсуз аймак болсо көчмөндөрдүн көпчүлүгү өлкөсүнө кайтып барышат.Түркиянын Фырат Калканы операциясы менен Джераблус тажрыйбасы дүйнөгө дагы өрнөк болду.

Трампы жактагандар шайлоону жеңип чыккандан кийин Трамп, качкындарды өлкөлөрүндө кармоо максатында, Сирияда “Коопсуз Аймактар” дын курулушун билдирди.

Вашингтондун “Коопсуз Өлкөлөр Куруу” билдирүүсүнө Түркия “этияттуу”, Россия “күмөңдүү” карады. Бул ортодо Россия “АКШнын Коопсуз Аймак” тезисине Асад шарты менен көз жумуп койду.

*<http://www.cnnturk.com/turkiye/firat-kalkani-hayat-verdi>

ETİBARLI BÖLGƏ SİYASƏTİ CERABLUS TƏCRUBƏSİ

Səma KÜNBETLİ

GİRİŞ

Suriyada Mart 2011də başlayan və davam etməkdə olan böhran, 500.000dən çox insanın öldüyü bunların 70.000 uşaqların ölümü ilə nəticələnmiş milyonlarla insanın yaşadığı yeri tərk etməsinə səbəb olmuşdur. Ətraf ölkələrə köç edən 7 milyonu aşan insan və ölkə içərisində evlərini tərk edərək etibarlı bölgələrə sığınanlarla birlikdə cəmdə 14 milyondan çox Suriyalı böhrandan doğrudan təsirlənmişdir. %75indən çoxunu uşaq və qadınların meydana gətirdiyi mühacirlərin böyük əksəriyyəti düşərgələr xaricində çətin şərtlər altında həyatlarını davam etdirməkdədir.

Böhranın başladığı andan etibarən beynəlxalq ictimaiyyətin necə rəftar geyinəcəyi davamlı mübahisə edildi. Suriyaya müdaxilə söz mövzusu mübahisə edilərkən BM təhlükəsizlik şurasının daimi ölkələrindən Rusiya və Çinin qarşı çıxması ilə düyünlənən problemin içindən çıxmaq olmaz. Artıq başqa yollar axtarılmalı idi.

Bu yazımızda beynəlxalq ictimaiyyətin necə siyasətlər inkişaf etdirdiyi və nə nəticələndirər doğurduğunu izah edəcəyik.

1-SAVAŞIN İNKİŞAF MÜDDƏTİ VƏ RADİKALZM

Böhran partlaq verdiyi andan etibarən fəvqəladə səy göstərərək sürətli addımlar atan Türkiyə ilk olaraq köç edən insanların sığınması ilə işə başladı. Sərhədə yaxın ellərdə düşərgələr quruldu və hər cür imkan və infrastruktur imkanları təmin edildi.

Düşərgələrin tutumunun qeyri-kafiliyindən köç şəhərlərə yayıldı və bütün ellər bundan az çox nəсібini aldı. Türkiyə döyüş başlamadan əvvəl Baas rejimini dəfərlə xəbərdar etmiş, şəxsən dövrün baş naziri Rəcəb Tayyib Ərdoğan' Beşşar Esədə islahat etməsi mövzusunda xəbərdarlıqlarda edilmişdi. Lazımlı islahatların atılmaması halında problemlərin artaraq ciddi bir hal almağa başlayacağını çox əvvəldən dilə gətirmişdi.

Bu xəbərdarlıqları ötürən və qulaq asmayan Esed təzyiq və zorbalığa davam etdi. Əsgəri və vətəndaş bürokratiyada mütləq Nusayri-Alevi azlığa dözən BAAS rejiminin şəhərli Sünni əksəriyyət ilə əhalinin yüzdə 15ini meydana gətirdiyi təxmin edilən Xristianlardan gördüyü dəstək də, bu qrupların Sünni İslamçı (ya da Sələfi ağırlıqlı) bir rəhbərliyə bağlı qayğıları da kifayət qədər diqqətə alınmadı.

Müxalif qrupların, Ankaranın tələqləriylə ölkədəki Xristianları inqilab müddətinə qatma səyləri qeyri-kafi qalmış, yenə bənzər reflekslərlə müxaliflərin ümumi quruluşu ölkədəki ən təsirli dini, siyasi, ictimai təşkilatlanma olan Müsəlman Qardaşlardan ibarət görülmüş, sözgəlişi Misir seçkilərində yüzdə 17 oy nisbətiylə böyük bir çıxış və Ərəb dünyasının xüsusilə Şiə qanadında narahət edici bir sürpriz edən Sələfi ünsürlər hesaba katılmamıştır.

Esedin xalqının üzərinə bombalayaraq yağdırmasından sonra müxalif ünsürlər özlərini qorumaq və müdafiə etmək üçün silahlı mübarizəyə müraciət etmək məcburiyyətində qalmışdır.

Qərb və Avropanın üç meymunu oynaması və təkliflərə qulaq tıxaması nəticəsi ciddi problemlər ortaya çıxarmışdır. Buna ən başda DEAŞ 'ı nümunə verə bilərik. Amerika və Qərbin Suriyada inqilabın başladığı andan etibarən müxalif qrupları bölgənin quruluşuna uyğun olmadan dəstəkləməsi nəticəsində radikallaşma artaraq terror problemi ortaya çıxardı.

DEAŞ, ABŞ silahlarını istifadə edərək Musula girdi və özuncə bir dövlət elan etdi. Suriyada daha bir çox təşkilat bu hala gəlmiş vəziyyətdə. ABŞ inqilabın başlanğıcında dəstək verdiyi qrupların yüzdə 90ını şüan terrorist elan etmiş vəziyyətdə.

2-TÜRKIYENİN BÖHRANA YANAŞMASI VƏ TEZİSİ

Türkiyə böhran başladığı andan etibarən müdafiə etdiyi, ortaya qoyduğu və beynəlxalq ictimaiyyətə təklif etdiyi 3 təməl tezis vardı.

- 1- Etibarlı bölgə
- 2- Uçuşa Qadağa
- 3- Öyrət-təchiz et

Respublika başçısı Rəcəb Tayyib Ərdoğan 2015in Sentyabr ayında ABŞi ziyarətində ABŞ Başçı Köməkçisi Joe Biden ilə etdiyi görüşmədə bu Etibarlı Bölgənin Türkiyə və bölgə baxımından iki əhəmiyyəti var deyə vurğuladı. Birincisi, ərəb-türkmən-kürd-Ezidi mühacirlərin öz torpaqları içərinde BMin qarovulunda, Beynəlxalq koalisiya güclərinin zəmanəti altında sığına bilmələrini və minimum həyat şərtlərinin yaradılması.

İkincisi isə; nüfuz boşluğundan ötəri, fərqli təşkilatlar motivimində də-facto

quruluşlanmaqla meydana gələcək və Suriyanın torpaq bütünlüyünü ortadan qaldıracaq və Türkiyəyə təhdid ünsürü meydana gətirəcək komün bir dövlət quruluşlanması ehtimalıdır. Türkiyə İraq torpaqlarının bütünlüyünün pozulması və Suriyadakı nüfuz boşluğundan faydalanaraq bölgədə düşərgələr meydana gətirən və sərhəd pozuntusu ilə Türkiyəyə daxil olaraq hərəkət təşkil edən PKK və uzadılmalarından çox çəkmişdir.

Türkiyə "Etibarlı Bölgələrin" müəyyən sıxlıqlı əhalilərin olduğu yerlərdə; Halepin Şimalında, Halepdirkiyə, İdlipdirkiyə sərhədi arasında, Cerablus, Haseke və Ayn əl-Ərəb də (Kobani) olmasını təklif edərəkən, Rusiya və İran faktorlarından ötəri ABŞ etibarlı bölgə siyasətini təxirə salaraq yüzünü Eseddən DEAŞ 'a döndü. Koalisiya gücləri hava hücumu ilə mübarizə etməyə başladı.

Hava hücumları ilə başa çıxma bilməyəcəyini anlayan ABŞ sahədə quru qüvvələrinə ehtiyacı olduğunun fərqi varib Suriyadakı mülayim müxalifəti seçməyərək PKK davamı PYD' ye seçmiş və yeni bir problemi ortaya çıxarmışdır.

ABŞin hava dəstəyiylə əvvəl Kobani daha sonra Münbiçi ələ keçərən PYD Rojova mərkəzli bir otonomun təməlini beləcə atmış oldu.

3-FIRAT QALXANI ƏMƏLİYYATI

Türkiyə, döyüş zərər çəkmiş 3 milyon mühacirə ev sahibliyi edərəkən; 12 Milyard dollar məbləğində xərcləmə etmiş, STKlərin xərcləmələri ilə bu rəqəm 25-26 Milyard dollara çıxmaqdadır. Avropa, mühacirlərə kömək mövzusunda təəhhüdlərini yerinə yetirməməkdə. Gərək döyüş sahəsində siyasi ayrışma gərəksə ABin mühacirlərə qarşı bərk tutumu və təəhhüd etdiyi köməkləri etməməsi üzərinə, Türkiyə öz göbəyini özü kəsməyə qərar verdi.

Bunun üzərinə Türkiyə, Cerablusdan Suriya torpaqlarına 9 dekabr 2016 tarixində girdi. Cerablusun qurtarılması ilə Türkiyə həm sərhədindən DEAŞ 'ı uzaqlaşdırdı həm də PYDin şimalda bir kantonlaşma quruluşunun qabağına keçdi ən əhəmiyyətli isə qeyri rəsmi bir etibarlı bölgə meydana gətirdi.

Firat Qalxanı Hərəkətinin simvolu halına gələn Cerablusun terror təşkilatından təmizlənməsinin ardından başda Qaziantəp Qubernatorluğu və Qaziantəp Böyükşəhər Bələdiyyəsi olmaq üzrə Türkiyənin bir çox yerindən Cerablusa köməklər göndərildi. İcmə suyu şəbəkəsi zərər verilən Cerablusa 1 həftə kimi qısa bir müddətdə icmə suyu aparan Qaziantəp Böyükşəhər Bələdiyyəsi, 5 gün kimi bir müddətdə isə mahal mərkəzinə elektrik çatdırdı.

Məktəbləri təmir edilən və dərslər zənginin isə təxminən 3 illik aradan sonra yenidən oğurladığı Cerablusda, Türkiyə cümhuriyyəti Sağlamlıq Nazirliyi tərəfindən əhəmiyyətli bir sağlamlıq sərmayəsi reallaşdırıldı. İçərisində reanimasiya modulları, təcili xidmət poliklinikalarının yanında çox sayda poliklinika xidmətinin verildiyi xəstəxana, yalnız Cerablusa gələnlərin deyil eyni zamanda Suriyanın şimal sərhədindəki bir çox bölgədə həyata yapışmağa çalışanlara da şəfa paylayır.

İç döyüş əvvəlində əhalisi 30 min ətraflarında olan Cerablus, terror təşkilatı DEAŞ idarəsindəyəkən xalqın qaçdığı bir yer halına gələrək əhalisinin 3 min 500ə qədər gerilədiyini bir mahal oldu; azadlığına qovuşduqdan sonra əhalisi də sürətlə artdı. Ölkəsində ölümü hər an peysərində hiss edənlərin "etibarlı liman" deyə düşünərək sığındığı Cerablus, vətəndaş müharibəsi əsnasında qaçaraq Türkiyəyə gələnlərin də limanı oldu. Sıla həsrətinə dözə bilməyən 20 minə yaxın insanın Cerablusa köçməsi və

Suriyadakı iç köçlə birlikdə mahalın əhalisi 35 min ətraflarına çatdı.

4-NƏTİCƏ

Cerablus təcrübəsi ilə birlikdə Etibarlı Bölgə siyasətinin əhəmiyyəti və lazımlılığı daha da yaxşı qavranmış olundu. Qərb qorxduğu köç dalğasının etibarlı bölgə qurularaq peyvənd et biləcəyini anladı. Türkiyə həm sərhəd təhlükəsizliyi idarə altına almış həm də köç dalğasına qarşı qalıcı həll çıxarmışdır. İç siyasətdə İmmiqrantların gedib gedilməyəcəyi çox mübahisə edilərkən Cerablusdan sonra dönən Suriyalı immiqrantlar problemin qaynağını göstərmiş oldular. Əgər etibarlı bölgə olsa immiqrantlar böyük əksəriyyətlə ölkəsinə dönəcəklər.

Türkiyənin Firat Qalxanı əməliyyatı ilə Cerablus Təcrübəsi dünyaya da nümunə oldu. Trumplu Respublikaçılar seçkini qazandıqdan sonra, Trump, mühacirləri ölkələrində tutmaq məqsədiylə, Suriyada "Etibarlı Bölgələr" qurulacağını açıqladı. Vaşinqtonun "Etibarlı Bölgələr Qurma" şərhinə Türkiyə "ehtiyatlı", Rusiya "şübhəçi" baxdı. Bu vaxt Rusiya "ABŞın Etibarlı Bölgə" tezisinə Esed şərtiylə yaşıl işıq yandırdı.

SAFE CONA POLITIKA JARABULUS IZKUŠNJE

Sema KÜNBETLİ

UVOD

Kriza, ki se je začela marca 2011 in se nadaljuje v Siriji, kjer je več kot 500.000 ljudi je umrlo, 70.000 izmed njih otroci, ki so povzročila na milijone smrtnih primerov ljudi, da so zapustili mesto je živel v. Več kot 7 milijonov ljudi so preselili v sosednje države in države, ki zapustijo svoje domove v sirski krizi v več kot 14 milijonov skupaj s tistimi, ki iščejo zatočišče v varnem območju neposredno prizadela. Več kot 75%, od katerih so otroci in ženske še vedno živijo v težkih pogojih v begunskih taboriščih zunaj veliko večino.

Od začetka krize se je razpravljalo, kako neprekinjen odnos mednarodne skupnosti. Sirski poseg v razpravi vprašanje stalne varnostnega sveta ZN, Rusije in držav, so se začeli zavoj nepremagljiva težave niso povezane z opozicijo Kitajske. Zdaj bi moral poiskati druge načine. V tem članku smo razvili politike mednarodne skupnosti in kako razume, kakšne posledice.

1- RAZVOJ PROSESOV VOJNE IN RADIKALIZEM

Od trenutka, ko je kriza izbruhnila, je Turčija hitro ukrepala z izrednimi prizadevanji in začela delati z zavetjem prvih migrantov. Kampi so bili ustanovljeni v bližnjih provincah in zagotovljeni so bili vsi objekti in infrastruktura. Neustreznost zmogljivosti taborišč se je razširila po vseh mestih in vse stvari so prejele manj. Turčija je pred režimom vojne že večkrat opozorila režim Baath, da je bil takratni premier Recep Tayyip Erdogan sam opozorjen na reformo Basharja al Asada.

Omenil je že, da bodo težave, če ne bodo sprejete potrebne reforme, vse bolj resne. Podpora režima BAAS, ki temelji na absolutni Nusayri-Alevi manjšini v vojaški in civilni birokraciji, z mestno sunitsko večino in domnevno ocenjeno krščanstvo v višini 15 odstotkov prebivalstva je odraz upravljanja s sunitskimi islamističnimi tehtanji Pomisleki niso bili ustrezno upoštevanji. Poskusi opozicijskih skupin, da bi kristjane v državi vključili v revolucionarni proces s predlogi Ankare, so bili neustrezni in splošna struktura opozicije s podobnimi refleksi je sestavljala Muslimanska bratovščina, najbolj vplivna verska, politična in družbena organizacija v država. Elementi Salafi, še posebej tisti, ki so v šiitskem krilu presenetljivo presenetili, niso sodelovali. Ko so Assadovi ljudje napadli bombe, so nasprotni elementi morali poskrbeti za oborožen boj za obrambo in obrambo.

Zahodni in evropski so igrali tri opice in so bili močno vključeni v predloge, kar je povzročilo resne težave. Najprej lahko podamo zgled DEAS. Od začetka revolucije v Ameriki in Zahodu v Siriji je podpora opozicijskih skupin, ne da bi bila primerna za strukturo regije, povečala radikalizacijo in povzročila problem terorizma. DEAS, ki uporablja ameriško orožje, je vstopil v Mosul in se razglasil za državo. V Siriji je veliko več organizacij. ZDA so že na začetku revolucije kot teroristov že prijavile 90 odstotkov skupin, ki jih podpira.

* [Http://tese.org.tr/wp-content/uploads/2015/11/turkiye_dis_politikasi_icin_bir_test_suriye_krizi.pdf](http://tese.org.tr/wp-content/uploads/2015/11/turkiye_dis_politikasi_icin_bir_test_suriye_krizi.pdf) T

2- PRISTOP TURČIJE DO KRIZE IN TEZO

Turčija je trdil, od trenutka, ko je kriza začela, je bilo 3 glavna teza, ki jih je mednarodna skupnost predlagala in ga dal ven.

1. varno območje
2. Omejeni Cona letenja
3. Izobraževati-opremijo ravnatelj

Premier Recep Tayyip Erdogan je septembra 2015 ameriški podpredsednik Joe Biden na obisku v ZDA, v pogovorih s Turčijo in v regiji v smislu varnega območja sta dva pomembna je poudaril. Najprej so arabsko-Kurd-Tagaloški Eziju begunci pod nadzorom ZN, med drugim na svojem ozemlju, lahko zavetje pod zaščito mednarodnih koalicijskih sil in vzpostavitev minimalnih življenjskih pogojev. Drugič; zaradi je pomanjkanje organa, sestavljen iz različnih organizacij, je privedel do prestrukturiranja de-facto in ozemeljsko celovitost Sirije in odpraviti možnost strukturiranja nevarnost za državo, da skupen Turčijo. Turčija na iraškem degradacije tal in integritete, ki taborišč na območju izkoriščajo moči vakuuma v Siriji in je začel Turčijo prek meja kršitev, ki jo ureja ukrepov KDAin je pritegnil veliko razširitev.

Turčija "varne cone", kjer je določena gostota prebivalstva; severno od Alepa je Aleppo-Turčija, Idlib, med Turčijo meja, Jarabulus, Hasek in Ayn al-Arab v (Kobani) predlaga, da se zaradi Rusije in Irana dejavniki ameriške politike varne cone, da začasno ustavi ob licem Asad Dease je vrnil. Koalicijske sile se je začela boriti z zračnih napadov. On razume, da ne more obvladati z zračne napade s strani ZDA v razširitev na področju KDS raje zmerno opozicijo v Siriji prišli do spoznanja, da je bil izbran, da je treba za PLA kopenskih sil ", in razkrila nov problem. Pred podporo ameriškega le-

talskega Kobani kasneje manbij ki zasegli podlaga za avtonomno Rojov temelji PLA je tako vrgel.

3- OPERACIJA FIRATSKI ŠČIT

Turčija, medtem ko 3 milijone beguncev v razdejala vojna doma; kdo je preživel 12 milijard dolarjev, ta številka naraste na 25-26 milijard dolarjev izdatkov NVO. Evropa izpolnjuje svojo zavezo za pomoč beguncem. Tako bojišče politični razkroj in težko stališče EU glede beguncev in ne, da bi zaveze o pomoči, da se je Turčija odločila, da reši svoje lastne popkovna sama. Nato, Turčija, začela 9. decembra 2016 Cerablus "iz sirskega ozemlja. Rešitev iz obeh DEAŞ meji s Turčijo Jarabulus nato odstranite tako PYD'nin je najpomembnejše na severu je bil pred cantonisation neformalne strukture je ustvaril uradnika varno območje.

* [Http: //www.haber7.com/yazarlar/mehmet-dogan/2252916-suriyede-guvenli-bolge-ve-abd](http://www.haber7.com/yazarlar/mehmet-dogan/2252916-suriyede-guvenli-bolge-ve-abd)

Jarabulus, ki je postala simbol reke vedno prav operacije, ki je žogo iz teroristične organizacije, in Jarabulus je bil poslan v mnogih delih Turčije, predvsem v Gaziantep guvernerja in metropolit občine Gaziantep. Gaziantep Metropolitan Občina je za Jarabulus pitno vodo, omrežje za pitno vodo poškodovanih v kratkem obdobju 1 teden, in v petih dneh, je podal električne energije za daljinsko centra. Pomembna naložba v zdravje je bila s strani Ministrstva za zdravje Republike Turčije v Jarabulus, kjer so šole obnovljena in nauk je bil ponovno sklicuje, po približno 3 letih zaposlitve. Bolnišnica, ki ima enote intenzivne nege, poliklinikama storitve v sili, kot tudi veliko število ambulant, je zdravilna, ne samo tisti, ki pridejo na Jarabulus, ampak tudi tiste, ki se trudijo, da ostanejo žive v mnogih delih severne meje Sirije. Jarabulus, ki je imela populacijo okoli 30.000 pred državljansko vojno, postal občine, kjer se

je število prebivalcev zmanjšalo za 3 tisoč 500 tako, da postane prostor za ljudi, za pobeg, medtem ko pod nadzorom teroristične organizacije deje. Po osvoboditvi se je število prebivalcev hitro raslo. Jarabulus, ki je verjel, da je čutil občutke smrti v državi, v vsakem trenutku, je bil "varen pristan" in pobegnil med državljansko vojno, da postane pristanišče za tiste, ki so prišli v Turčijo. V 20 do Jarabulus priseljence, ki niso mogli upreti želji, da preživi v Siriji in notranje migracije, prebivalstvo občinedosegla približno 35 tisoč evrov.

4-REZULTATI

Jarabulus izkušnje secure pomenu in nujnosti regionalne politike so bili boljši oprijem. Pripoved bi lahko rešili z vzpostavitvijo varnega območja na zahodu bali, da je val priseljavanja. Turčija je pripravila trajna rešitev val je prevzela nadzor nad varnostjo meja in priseljavanju. Po razpravi Jarabulus bi bilo veliko priseljencev v notranji politiki gredo Sircev, ki se vračajo naseljenci so pokazale, da je vir problema.

Če bodo priseljenci vrnejo v varnem območju, če veliko držav večinskih. Izkušnje s Turčijo, je bila operacija Operacija Firatski Ščit primer na svetu. Po republikanci zmagal na volitvah Trump, da bi se ohranila beguncev v državi, v Siriji, "varnih območij" napovedala, da bo ugotovljeno.

Washingtona "Safe Zone Set Up" izjavo, da Turčija "preudarno", Rusija "skeptičen" pogledal. Medtem Rusija, "US Safe Harbor" je dal zeleno luč, da Asad pod pogojem, da tezo.

* Http: On //www.cnnturk.com/turkiye/firat-kalkani-hayat-v